

Beeldinformatie	Geluid
<p>De leader van het ABP webinar verschijnt in beeld. De tekst in witte letters luidt: ABP de vernieuwde pensioenregeling. Er zijn drie gekleurde vlakken, turquoise, blauw en perzik op de achtergrond.</p>	<p>[Intromuziek]</p>
<p>De host verschijnt in beeld.</p>	<p>[Host] Goedenavond en fijn dat u kijkt. Hartelijk welkom bij het webinar over de vernieuwde pensioenregeling van ABP voor werknemers. Mijn naam is Tom Jessen en ik ben de presentator van dit webinar. U heeft ook vragen kunnen insturen toen u zich opgaf voor dit webinar. En dat heeft u ook massaal gedaan, dank u wel daarvoor. Een groot deel van die vragen komen ook vandaag aan bod. Van de vragen die we vandaag niet kunnen behandelen, dat zal ook voorkomen, maken we een selectie en die vindt u uiterlijk eind volgende week dat is dan 27 maart, terug op onze website.</p>
	<p>Heeft u nou vragen over uw persoonlijke situatie? Dan kunt u zich het beste richten tot onze klantenservice. Kijk daarvoor op de website abp.nl/contact. Wat gaan we dan vandaag bespreken? Onze agenda voor vandaag ziet er als volgt uit:</p>
<p>Inhoudsopgave</p>	<p>we stellen eerst ABP kort aan u voor. We leggen uit waarom er nieuwe regels zijn voor uw pensioen en we bespreken, dat is ook heel belangrijk, wat hetzelfde blijft én wat er voor u gaat veranderen. We laten zien hoe die overgang naar de vernieuwde pensioenregeling precies werkt. En we vertellen u stap voor stap hoe we u gaan meenemen in die overgang. Want ook daar zijn veel vragen over gesteld.</p>
	<p>En tot slot vertellen we u, uiteraard, als u na dit webinar nog meer wilt weten waar u dan de informatie kunt vinden. Dan is het nu tijd om de gasten hier aan tafel voor te stellen. Bij ons zijn Yolanda Verdonk-van Lokven, uitvoerend bestuurder pensioenen bij ABP. Van harte welkom, fijn dat je er bent. En naast jou zit Fabian Schumans verantwoordelijk voor de pensioenvoorlichting bij ABP. Welkom. Goed dat je er bent.</p>
	<p>[Fabian] Dank je wel.</p>

	[Host] Laten we beginnen, Yolanda, stel ik voor, bij jouw rol. Kun jij uitleggen wat jij precies doet bij ABP?
Yolanda Verdonk-van Lokven Uitvoerend bestuurder pensioenen ABP	[Yolanda] Ja, dat doe ik heel graag. Heel kort gezegd komt het erop neer dat ik samen met mijn collega's ervoor zorg dat ons pensioen voor iedereen goed geregeld is, zowel nu als in de toekomst. En daarbij vind ik het belangrijk dat onze pensioenregeling voor iedereen eerlijk en duidelijk is.
	En uw belang, dus het belang van ruim 3 miljoen Deelnemers, dat staat voorop bij ons en daar zetten we ons heel graag iedere dag voor in. Daarom vinden we het ook heel fijn om hier vandaag te zijn.
	[Host] Ja, fijn dat je er bent. Dank je wel. Jij bent pensioenvoorlichter, Fabian. Wat doe je in die rol precies?
Fabian Schumans Teamlead pensioenvoorlichting ABP	[Fabian] Mijn collega's en ik verzorgen vooral presentaties en workshops voor werknemers door het hele land, veelal op locatie bij een werkgever. Het mooiste aan mijn werk is dat ik iedere dag contact heb met de mensen waar we het voor doen. Net als vandaag in dit webinar.
	[Host] Dus dit wordt een mooie dag voor jou. Je gaat genieten.
	[Fabian] Ja, zeker.
	[Host] Hartstikke goed. Laten we beginnen met ons eerste onderwerp. En dat is het voorstellen, ik zei het net, van ABP aan de kijkers. Zou jij dat willen doen, Yolanda?
Wij zijn ABP	[Yolanda] Heel graag. ABP is het grootste Nederlandse pensioenfonds en we bestaan dit jaar alweer 103 jaar. En we zijn het pensioenfonds voor 3 miljoen Nederlanders. Die werken bij de overheid, bij Defensie, bij het onderwijs en ook nog bij verschillende organisaties zoals bijvoorbeeld academische ziekenhuizen en verschillende energie- en waterbedrijven.
Kijkersvraag 1: “Waarom gaat ABP pas op 1 januari 2027 over en niet eerder?”	[Host] Dan gaan we het hebben vandaag over de vernieuwde pensioenregeling van ABP. Die gaat in op 1 januari 2027. Dat is een belangrijke datum en over die datum hebben we ook een kijkersvraag ontvangen. Dus laten we die meteen beantwoorden, stel ik voor. Want waarom gaat ABP nou pas op 1 januari 2027 over en niet eerder? Hoe zit dat nou precies?
	[Yolanda] Die vraag krijgen we vaker. Ook omdat er 1 januari 2026 al een aantal pensioenfondsen overgegaan zijn. Maar we hebben als bestuur... Dit is

	<p>een proces dat heel zorgvuldig en beheerst moet plaatsvinden. Je kunt je voorstellen dat 3 miljoen deelnemers in allerlei regelingen dat dat gewoon een grote operatie is en die willen we heel zorgvuldig doen.</p>
	<p>En daarom hebben we gezegd: dat doen we 1 januari 2027. En het bijkomend voordeel is dat we ook nog kunnen leren van de ervaringen van de fondsen die ons al zijn voorgegaan.</p>
	<p>[Host] dus jullie hebben er echt voor gekozen om de tijd te nemen om alles goed te regelen?</p>
	<p>[Yolanda] Dat klopt, ja.</p>
	<p>[Host] Voordat we verder praten over de inhoud ook nog een andere belangrijke vraag die ook vaak gesteld wordt. Wie heeft nou bepaald hoe die vernieuwde pensioenregeling eruitziet? Is dat iets wat ABP heeft gedaan? Hoe zit dat?</p>
	<p>[Yolanda] Nee, dat doen sociale partners. Sociale partners zijn vertegenwoordigers van werkgevers- en werknemersorganisaties en die gaan over de inhoud van de regeling. Dus die hebben gekeken hoe de nieuwe regeling eruit moet zien en ook hoe we op een goede manier de oude regeling kunnen omzetten naar de nieuwe regeling.</p>
	<p>Dus dat is de rol van sociale partners en dat hebben ze vastgelegd in een transitieplan. Dat transitieplan kan iedereen ook nalezen op onze website en dat is dan vervolgens aangeboden aan het bestuur van ABP.</p>
	<p>[Host] Precies, en wat is dan de rol precies van ABP?</p>
	<p>[Yolanda] Het bestuur van ABP gaat dan op basis van drie aspecten kijken of ze die opdracht kunnen aanvaarden, zo noemen we dat dan. En die aspecten waar wij als bestuur naar gekeken hebben zijn: voldoet het aan wet- en regelgeving, is het evenwichtig en is het uitvoerbaar?</p>
	<p>[Host] Ja, dat zijn drie belangrijke onderwerpen. Laten we er eentje uit halen, namelijk die evenwichtigheid. Wat is daar nou precies de gedachte achter? Wat betekent dat?</p>
	<p>[Yolanda] Evenwichtig wil eigenlijk zeggen dat je kijkt naar alle groepen die bij ABP pensioen opbouwen en of die verdeling dan eerlijk gegaan is. Dus dat bekijken we dan. Daarvoor hebben we ook gekeken naar allerlei leeftijden en wat dat dan betekent en wat zijn de consequenties.</p>
Goed pensioen voor iedereen	<p>Wat daarbij ook nog belangrijk is, is dat wij dat goede pensioen wat we nu hebben, ook heel graag</p>

	willen behouden. En een heel belangrijk anker daarin is dat we gezegd hebben: nog steeds, als je 43 jaar pensioen opbouwt bij ABP, en dan hebben we als leeftijd tot 68 jaar, dat je dan gemiddeld genomen 80% van het loon wat je tijdens die loopbaan van 43 jaar hebt verdiend dat je dat dan als pensioen krijgt.
	[Host] Ja, nou noemde jij die sociale partners. En wat ik me afvroeg, ik kan me voorstellen bij zo'n grote verandering zijn er waarschijnlijk ook nog meer organisaties waar jullie als ABP mee samenwerken in die vernieuwde pensioenregeling. Welke organisaties zijn dat allemaal?
Veel deskundige partijen betrokken	[Yolanda] Ja, dat klopt. Het is ook heel belangrijk, en dan noem ik in allereerste plaats ons Verantwoordingsorgaan. Want in ons verantwoordingsorgaan, daar zitten vertegenwoordigers van werknemers, gepensioneerden en werkgevers, dus die ook bij ABP ons pensioen opbouwen. De werknemers natuurlijk en de gepensioneerden. Die hebben een hele belangrijke rol, want die hebben ook advies gegeven over deze belangrijke verandering.
	Daarnaast hebben we nog toezichthouders die meekijken. Dan noem ik in de eerste plaats De Nederlandsche Bank die uiteindelijk ook groen licht moet geven voor deze overgang en de Autoriteit Financiële Markten. En zij kijken met name mee of wij wel begrijpelijk en goed communiceren naar onze deelnemers.
	[Host] Dat zijn er nogal wat. Dus jullie zijn absoluut niet over één nacht ijs gegaan?
	[Yolanda] Nee, en dat is ook belangrijk, want de belangen zijn ook groot.
Kijkersvraag 2: "Wat betekent de vernieuwde regeling voor mij persoonlijk?"	[Host] Ja, dan kom ik bij jou, Fabian. Wat betekent nou die vernieuwde regeling voor mij persoonlijk? Dat zul je al vaak te horen hebben gekregen, denk ik, de laatste tijd.
	[Fabian] Ja, dat klopt. We hebben daar ook een kort filmpje over gemaakt dus misschien goed dat we die eerst bekijken, dan kunnen we daarna erover praten.
Uitleg vernieuwde pensioenregeling	[Man in video] Waarom zijn er eigenlijk nieuwe pensioenafspraken nodig?
Video – mensen die lezen, over straat lopen en alledaagse dingen doen	[Voice-over] In de afgelopen jaren is er veel veranderd in onze samenleving. Het leven is nu heel anders dan 30 jaar geleden. Mensen werken niet meer hun hele leven bij één baas maar veranderen van baan of gaan voor zichzelf werken. We worden steeds ouder en krijgen daardoor steeds langer pensioen. Daarom is het nodig de regels voor pensioen te veranderen.
Vrouw	Hoe gaat mijn pensioen er dan straks uitzien?

Algemene beeld van mensen bij diverse activiteiten	Hoewel een aantal dingen verandert, blijft het meeste hetzelfde. Jij en je werkgever blijven samen inleggen voor jouw pensioen. De AOW blijft. We blijven meegen en tegenvallers met elkaar delen. En je krijgt nog steeds pensioen zolang je leeft. Je pensioenfonds belegt jouw pensioengeld, net zoals binnen de oude regels. In de nieuwe regels kan je pensioen meer meebewegen met de economie.
Een tablet met een bewegende grafiek over rendement en pensioenpot	De winst uit die beleggingen zorgt er dan sneller voor dat je pensioen groter wordt. De verwachting is dat pensioenen zo weer vaker kunnen stijgen. Daar staat tegenover dat ze ook sneller omlaaggaan als de winsten tegenvallen.
Man op fiets	[man in video] En wanneer gaan die afspraken dan in?
Voetbalveld	[Video Host] De nieuwe regels voor uw pensioen gaan op 1 januari 2027 in. Op abp.nl/nieuweregels houden we u op de hoogte van het laatste nieuws.
Studio	[Host] Heel veel informatie wordt hier verteld. Hele belangrijke informatie, maar één aspect heb ik niet gehoord. En ik kan me voorstellen dat u zich dat thuis ook afvraagt. Namelijk wat betekenen nou die nieuwe regels voor de hoogte van mijn pensioen? Hoe zit dat nou precies?
	[Fabian] Ja, dat is een goede vraag. Dat is de meest gestelde vraag ook: wat had ik en wat krijg ik? In de tweede helft van dit jaar krijgt iedereen een voorlopig overzicht waarin we laten zien wat het verwachte pensioen is in de huidige regeling en waarin we een schatting maken van het verwachte pensioen in de vernieuwde regeling. In de tweede helft van het jaar gaan we die versturen.
	[Host] Ik hoor jou zeggen pas in de tweede helft van het jaar, waarom dan pas?
	[Fabian] Nou, we hebben er best wel wat tijd voor nodig. Het gaat over 3 miljoen mensen. Dus 3 miljoen mensen krijgen een persoonlijke berekening van de inschatting van hun vernieuwde pensioen. Dat kost tijd en op die manier zorgen we er ook voor dat dat op een zorgvuldige manier gebeurt en iedereen een volledig overzicht krijgt.
	En als we dan over zijn gegaan in 2027 dan krijgt iedereen in de loop van 2027 een definitief overzicht. Maar het betekent ook, dat is misschien nog goed om te weten, als u andere mensen kent die pensioen opbouwen bij ABP, uw collega's of uw partner, dat het heel goed zou kunnen, dat u dat op een ander moment krijgt, dan overzicht dan...
	[Host] Oké, dat is een belangrijk aspect. Goed om dat in

	<p>het achterhoofd te houden. Dan gaan we nu naar ons tweede onderwerp op de agenda. En dat is ook een hele relevante vraag.</p> <p>Waarom hebben we nieuwe regels nodig? Daar hebben we veel vragen van u over binnengekregen.</p> <p>Hele terechte vragen, denk ik, want we weten dat er vaak wordt gezegd dat wij in Nederland een van de beste stelsels ter wereld hebben. Waarom is het dan toch nodig om over te gaan op nieuwe regels?</p>
	<p>[Yolanda] Dat klopt helemaal. We hebben in Nederland misschien wel het beste stelsel ter wereld. Dus ja, waarom zou je iets wat goed is, gaan veranderen?</p>
Nederland behoudt nummer 1 positie als beste pensioenstelsel ter wereld	<p>We vernieuwen het stelsel omdat we juist willen behouden wat we nu hebben. Dus dat is de belangrijkste reden om het te doen.</p>
	<p>[Host] Ja, en wat bedoel je daarmee? Leg eens uit?</p>
Nieuwe regels voor pensioen per 1-1-2027: Waarom?	<p>[Yolanda] Nou, wat ik daarmee bedoel, en ik wil het ook graag wel concreet maken eigenlijk de regels die we nu hebben in het huidige stelsel passen gewoon niet meer goed bij wat de huidige tijd vraagt en hoe mensen in hun arbeidsleven acteren.</p>
	<p>Dus mensen wisselen bijvoorbeeld vaker van baan. Dat zullen mensen ook wel herkennen. Vroeger was het heel gewoon dat je je hele leven lang bij dezelfde werkgever bleef. En soms beginnen bijvoorbeeld mensen ook een periode voor zichzelf en de huidige regels sluiten daar niet meer goed op aan.</p>
	<p>[Host] Dus het wordt echt gemoderniseerd, zou je kunnen zeggen?</p>
	<p>[Yolanda] Ja, dat is een mooie omschrijving.</p>
	<p>[Host] Oké, en dit is één kant van de medaille. Maar er zijn nog meer redenen, begrijp ik, om de regels te vernieuwen?</p>
	<p>[Yolanda] Ja, en misschien dat ik ook nog even wat meer voortbouw op: waarom past dat dan niet meer? In het huidige stelsel nu, als je dus wegging bij een pensioenfonds dan miste je pensioenopbouw. En het nieuwe stelsel is zodanig met regels omgeven dat dat gewoon veel eerlijker en makkelijker is om die overstap te maken. Dus dat is ook nog wel, denk ik, goed om te zeggen.</p>
	<p>En welke redenen zijn er nog meer om te vernieuwen? Dat heeft ook te maken met het feit dat we in het verleden lang niet altijd in staat geweest zijn om de pensioenen te verhogen terwijl we wel voldoende geld in kas hadden.</p>

	Dat leverde ook regelmatig wel vragen op van deelnemers. Hoe kan het nou dat het heel erg goed gaat op de financiële markten en ik zie dat verder niet doorvertaald in een verhoging van mijn pensioen?
	Gelukkig hebben we de afgelopen jaren dat al wel wat meer kunnen doen, dat verhogen van de pensioenen. En dat kwam omdat de regels soepeler gemaakt zijn dan in het stelsel vóór 2022. Dus we zijn ook heel blij dat we vanaf 2022 bijna ieder jaar volledig de pensioenen wél hebben kunnen verhogen door die soepele regels.
	En wij mochten die soepelere regels gebruiken omdat we overgaan naar het nieuwe stelsel.
	[Host] En door dit dus nu te vernieuwen, kun je het stelsel Houdbaar... blijft het houdbaar eigenlijk voor de toekomst.
	[Yolanda] Dat is precies de bedoeling.
	[Host] Nou hoor ik jou zeggen: de pensioenen kunnen makkelijker omhoog bij de vernieuwde regels. Is dat dan ook zo, dat als je die nieuwe regels hebt dat je dat makkelijker kunt verhogen, dat pensioen?
	[Yolanda] Ja, dat kan inderdaad als het goed gaat met de financiële markten. Dus we streven naar een pensioen dat groeit en tegelijkertijd moeten we ook risico nemen met onze beleggingen. Dat kan dus extra groei van het pensioen opleveren.
	Maar het betekent ook dat er ook wel een kans is dat af en toe het pensioen daalt. En als we kiezen voor meer stabiliteit, nemen we juist weer minder risico. Dat verkleint de kans op dalingen, maar dan heb je weer minder rendement. Dus het is heel belangrijk: wij streven eigenlijk naar een balans tussen enerzijds koopkracht en anderzijds stabiliteit.
Kijkersvraag 3. Wat blijft hetzelfde en wat verandert er?	[Host] Dat brengt ons bij het volgende onderdeel wat we graag met u willen bespreken namelijk: wat gaat er nou veranderen en wat blijft hetzelfde? En misschien goed, voordat we daar dieper op ingaan, eerst maar eens vertellen, Fabian, en uitleggen wat er allemaal onder het pensioen bij ABP valt.
Wat is er geregeld?	[Fabian] Dat is een goede vraag, Tom, want pensioen is meer dan alleen inkomen voor later, als je wilt stoppen met werken. Ook goed om te weten dat er iets geregeld is in het geval dat u overlijdt, voor uw partner en kinderen. En er is ook iets geregeld voor als u arbeidsongeschikt wordt.
	[Host] En dat blijft ook zo, begrijp ik?
	[Fabian] Dat blijft zo. Op het punt van arbeidsongeschiktheid zijn de veranderingen zelfs heel minimaal. Bij overlijden verandert er wel wat, maar het blijft wel bestaan.

	Maar daar gaan we het volgens mij zo over hebben.
	[Host] Exact. Laten we dat zo meteen doen. Laten we even beginnen, om het gewoon overzichtelijk te houden, bij: wat blijft er nou allemaal hetzelfde? Want dat is een hele lijst, heb ik begrepen.
Veel blijft hetzelfde	[Fabian] Ja, dat is inderdaad een hele lijst. Wat in ieder geval hetzelfde blijft, is dat u een AOW krijgt. Dat wordt niet geraakt door de vernieuwde pensioenregeling. U krijgt ook gewoon pensioen zolang u leeft, ongeacht hoe oud u wordt. Al wordt u 120, dat blijft het gewoon uitgekeerd worden.
	En ook blijft u, net als nu, gewoon samen met uw werkgever de inleg doen, de premie betalen. De verdeling blijft ook hetzelfde: de werkgever betaalt 70% en de werknemer betaalt 30%. En als u overlijdt terwijl u bij ons pensioen opbouwt, dan is er nog een pensioen voor uw partner en eventueel voor uw kinderen tot 25 jaar.
	En we houden ook zoveel mogelijk rekening met de bestaande rechten. Evenals voorbeeld, om dat partner- en wezenpensioen, wat ik net zei, te verduidelijken. Alles wat u heeft opgebouwd tot 1 januari 2027, dat blijft u gewoon houden. En er is er volgens mij nog meer, dan zijn we er nog niet.
	[Host] We zijn er nog niet.
Veel blijft hetzelfde	[Fabian] Nee, nee. Wat ik zelf ook wel belangrijk vind, want we krijgen daar veel vragen over. Mensen die op het punt staan met pensioen te gaan, die willen weten: wat kan ik doen, welke keuzes heb ik? Die keuzes blijven ook in de vernieuwde regeling gewoon bestaan. U kunt nog steeds eerder met pensioen of later met pensioen. U kunt ook nog steeds een deel maar van uw pensioen opnemen, bijvoorbeeld in combinatie omdat u nog voor een deel blijft werken.
	U kunt ook nog steeds samen met uw partner kiezen wat u regelt in het geval overlijden. Wilt u misschien juist meer eigen pensioen of wilt u meer pensioen voor uw partner als u overlijdt? En u kunt ook nog met uw pensioen blijven variëren. Dus dan kunt u bijvoorbeeld kiezen om tijdelijk eerst een hoger pensioen op te nemen. Dus dat blijft gewoon allemaal bestaan. En net als nu, voor een goed pensioen moeten we pensioen beleggen. Dat zei Yolanda net ook.
	Dat deden we al en dat blijven we doen, gezamenlijk ook. En we blijven ook gezamenlijk gewoon de meeen tegenvallers samen delen. De regeling blijft solidair. Solidariteit is heel belangrijk, hebben we ook

	<p>echt bewust voor gekozen. Wat ik net al zei: we zorgen ook voor pensioen als je arbeidsongeschikt raakt. Betekent dat je een aanvullende uitkering kunt krijgen en dat je ook nog een deel daarover premievrij pensioen kunt opbouwen.</p>
	<p>[Host] Hele lijst is dit. Uiteraard kun je dat allemaal nalezen. We gaan u straks ook vertellen waar dat precies staat. Wat goed om te weten is, Fabian, is dat de keuzes bij pensionering niet veranderen. Dus het zou kunnen zijn dat kijkers die de komende tijd met pensioen willen gaan, dat dat het geval is, die kunnen dat dus gewoon blijven aanvragen, begrijp ik?</p>
	<p>[Fabian] Ja, als je dit jaar nog met pensioen wil gaan of begin volgend jaar dan kun je de aanvraag doen. Het moment van aanvragen heeft geen invloed op de hoogte van het pensioen. We gaan dadelijk gewoon allemaal over naar de nieuwe regels. Wel is het zo, als u het pensioen dit jaar laat ingaan, als u dit jaar met pensioen gaat, kan het mogelijk zijn dat u compensatie mist.</p>
	<p>[Host] Precies, en daar gaan we het zo meteen over hebben want ook dat aspect is een belangrijke, die compensatie, maar dat komt zo meteen. Eerst maar eens eventjes naar wat er dan wel verandert. We hebben nu gehoord wat er allemaal hetzelfde blijft. Maar wat gaat er nou veranderen?</p>
Er verandert ook wat	<p>[Fabian] Kijk, de grote verandering is dat de hoogte van uw pensioen wordt straks bepaald aan de hand van wat u samen met uw werkgever inlegt, de pensioenpremie die betaald wordt en de resultaten die we halen op de financiële markten. Dus in de vernieuwde regeling is echt de premie, de inleg, dat is het uitgangspunt.</p>
	<p>En dat is ook nog heel nieuw, als u dan inlogt in uw persoonlijke omgeving als we straks over zijn dan zie je ook, uw verwachte pensioen. U verwachte pensioen als u dan met pensioen gaat. Maar u ziet ook uw pensioenpot en hoe die pensioenpot meebeweegt met de resultaten op de financiële markten. En als u dan met pensioen gaat, dan zetten we die pensioenpot om in maandelijks pensioen. Dat is natuurlijk ook anders, maar wel hetzelfde als nu gaan we die jaarlijks, dus één keer per jaar aanpassen en blijft die de rest van het jaar hetzelfde.</p>
	<p>[Host] Precies. Ik wil even terugkomen op het beleggen van dat geld in die pensioenpot want dat werd door</p>

	Fabian genoemd. Dat gaat meebewegen met de financiële markten. We zagen dat net in het filmpje ook al kort terugkomen. Vertel daar eens wat meer over. Wat betekent dat nou?
	[Yolanda] Het is denk ik heel erg goed dat we nu ook al beleggen en dat blijven we ook doen. Dat is ook wat Fabian net al verteld heeft: voor een goed pensioen is het belangrijk dat we beleggingsopbrengsten hebben. Ook even om een vergelijking te geven: de afgelopen 30 jaar, als u pensioen heeft opgebouwd en het had op een spaarrekening gestaan dan was het maar de helft van de waarde geweest wat het nu heeft doordat we ook beleggen.
	Wat er wel verandert, is de manier waarop we beleggen. En dat is dat we voor verschillende leeftijdsgroepen anders gaan beleggen. We passen eigenlijk het risico dat we nemen aan per leeftijdsgroep.
	[Host] Precies. Dat vraagt nog wat meer uitleg en daar hebben we een kort filmpje over gemaakt.
Video. De host zit achter een tafel en kijkt in de camera. Grafiek: Leeftijd en rendement	[Video Host] Om een goed pensioen nu en in de toekomst mogelijk te maken, beleggen we. Door te beleggen, kunnen we uw pensioenpot laten groeien. En dat is nodig, want alles wordt steeds duurder. Net als nu beleggen we het geld voor de pensioenen van alle deelnemers gezamenlijk.
Hoe we beleggen: Beleggen Lange termijn Risico beste is voor alle pensioenen	Mee- en tegenvallers delen we samen. Onze experts beleggen het pensioengeld. We kijken daarbij altijd naar de lange termijn de risico's die deelnemers willen én kunnen nemen en wat het beste is voor alle pensioenen.
Leeftijd en risico	Voor jongeren nemen we meer risico. De beleggingen in uw pensioenpot leveren dan in goede tijden namelijk meer op maar kunnen ook meer dalen als het tegenzit.
Grafiek leeftijd en rendement	Als u nog jong bent, is zo'n tegenvaller goed op te vangen want er zullen ook nog heel wat jaren komen dat het goed gaat. Als u dichterbij uw pensioenleeftijd komt, wordt dat natuurlijk anders. U wilt dan meer zekerheid over het pensioen dat u kunt verwachten.
Beleggen	Daarom verlagen we dan het risico van de beleggingen.
Risico & Rendement	
Verwacht rendement	Minimaal eens in de vijf jaar doen we onderzoek naar hoeveel risico u wilt en kunt nemen.
	Door meer risico te nemen met beleggen, verwachten we dat uw pensioenpot tussendoor soms omlaag kan gaan

	<p>maar op langere termijn hoger wordt. Met minder risico beweegt uw pensioenpot minder maar het pensioen dat u later krijgt, kan hierdoor wel lager zijn. De uitkomsten van deze onderzoeken brengen we per leeftijdsgroep bij elkaar en nemen we mee in de manier waarop we beleggen en hoeveel risico we daarbij nemen.</p>
<p>We nemen je mee Gisteren, vandaag en morgen</p>	
	<p>[Host] Belangrijk hier dus om te weten is: bij jongeren wordt meer risico genomen. Maar als je dus niet meer zo lang hebt, wil je meer zekerheid en wordt er minder risico genomen. Daar komt het eigenlijk in essentie op neer.</p>
	<p>[Yolanda] Ja, dat klopt, ja.</p>
<p>Kijkersvraag 4 “Gaat mijn pensioen straks meestijgen met de prijzen?”</p>	<p>[Host] Oké. Laten we naar een volgende kijkersvraag gaan. Gaat mijn pensioen straks meestijgen met de prijzen?</p>
	<p>[Yolanda] Ja, het is onze ambitie om de pensioenen zoveel mogelijk mee te laten stijgen met de prijzen, dat mensen hun boodschappen kunnen blijven betalen. Daarbij streven we naar een balans tussen koopkracht en stabiliteit. Ik heb daar net ook al wat over gezegd.</p>
	<p>Dit betekent niet dat het pensioen ieder jaar volledig mee zal stijgen met de inflatie. Dat is een indicator voor de koopkracht. En we kunnen ook niet uitsluiten dat er soms dalingen zijn. Want pensioenen bewegen dus mee met de resultaten op de financiële markten. En als u al met pensioen bent, zijn er maatregelen genomen dat die balans tussen koopkracht en stabiliteit zo goed mogelijk gekozen is.</p>
	<p>[Host] En wat voor maatregelen zijn dat dan? Waar moeten we aan denken?</p>
<p>Streven naar een pensioen met een balans tussen koopkracht en stabiliteit</p>	<p>[Yolanda] Ja, dus we streven dus naar die balans tussen koopkracht en stabiliteit voor oudere werknemers. En we nemen dus voor gepensioneerden minder risico met beleggen dan bijvoorbeeld voor jongere deelnemers. Dat werd net ook in het filmpje uitgelegd. We spreiden ook de resultaten van de beleggingen dus het effect van goede en slechte jaren smeren we uit over de tijd zodat je pieken en dalen beter kan opvangen.</p>
	<p>En we houden ook een gezamenlijke buffer aan. Dat noemen we ook wel de solidariteitsreserve. Wellicht is dat woord al wel eens gehoord en dat is</p>

	eigenlijk een buffer. Die gebruiken we om onder meer tegenvallers op te vangen. Dus in een slecht jaar halen we hier geld uit om te voorkomen dat de ingegane pensioenen omlaag moeten. En in een goed jaar kunnen we die solidariteitsreserve eventueel weer aanvullen.
	Op onze website vindt u meer informatie over hoe dat nou precies werkt met die solidariteitsreserves.
	[Host] Dus goed om te onthouden: die solidariteitsreserve is eigenlijk een van soort buffer. En wat ik me dan afvraag: dat geld voor die buffer, waar komt dat dan vandaan?
	[Yolanda] We kunnen de buffer voor het eerst vullen als we overgaan naar de vernieuwde pensioenregeling. Belangrijk wel dat onze financiële positie dat dan toelaat. En op het moment dat we over zijn naar de nieuwe pensioenregeling dan blijven we die gezamenlijke buffer vullen uit een deel van het rendement wat we maken en dat vullen we dan tot een bepaald maximum. Dus je moet het eigenlijk zien als een soort spaarpot.
	Als het goed gaat met de financiële markten dan stoppen we er een deel van de resultaten van de beleggingen in. En als het nodig is, dat het minder goed gaat met de financiële markten, dan halen we hier weer geld uit, waardoor we de kans verminderen dat het pensioen wat iedere maand uitbetaald wordt, dat dat omlaag moet.
	[Host] Dan kan ik me wel voorstellen dat veel mensen zeggen van: wanneer laat die financiële positie het dan toe om die buffer te vullen? Is daarover nagedacht?
	[Host] Ja, dat is een hele belangrijke vraag ook. Wellicht ook een begrip wat wel eens wordt genoemd de dekkingsgraad is daar heel belangrijk in. Die laat eigenlijk zien hoe onze financiële positie is en bij een dekkingsgraad van 110% op 1 januari 2027, om even een indicatie te geven, kunnen we de buffer vullen tot 4,5% van het totale fondsvermogen van ABP.
	En als de dekkingsgraad lager is dan 107% hebben we afgesproken met de sociale partners de vertegenwoordigers van werknemers-en werkgeversorganisaties dat we dan naar die situatie gaan kijken in overleg met hen en kijken wat dan wijsheid is.
	[Host] Het volgende onderwerp dat we gaan bespreken, dat is het pensioen voor partner en kinderen bij overlijden. Fabian, wat verandert daaraan?
	[Fabian] Ook hier hebben we een kort filmpje over gemaakt. Dus misschien goed als we die even gaan bekijken.

Video. De host zit achter een tafel en kijkt in de camera.	[Video Host] Als u een partner of kinderen heeft dan regelt ABP een pensioen voor hen als u overlijdt. Zo zorgen we voor elkaar. Dat is nu belangrijk en dat blijft ook binnen de nieuwe regels voor pensioen belangrijk. Wel zijn er een paar belangrijke verschillen met nu.
Partnerpensioen	
41%	Overlijdt u voordat u met pensioen bent, dan krijgt uw partner een partnerpensioen. Maar alleen als u nog pensioen bij ons opbouwt. Uw partner ontvangt dan elk jaar, zolang uw partner leeft een percentage van uw salaris.
Wezenpensioen 7% 14%	Al uw kinderen tot 25 jaar krijgen een wezenpensioen. Zij ontvangen een percentage van uw salaris. Als uw kinderen na uw overlijden geen ouders meer hebben, krijgen zij het dubbele bedrag.
Hoe wordt het geregeld?	Hoeveel inkomen uw partner en kinderen krijgen, is dus afhankelijk van uw inkomen nu en niet meer van hoeveel pensioen u opbouwt voor uzelf, voor later.
1 januari 2027	Zodra u in dienst bent, is er dus een volledig pensioen voor uw partner en kinderen geregeld. Het partner- of wezenpensioen dat u tot 1 januari 2027 heeft opgebouwd, wordt daar nog bij opgeteld.
Uit dienst gaan	Als u uit dienst gaat, verandert er wel iets. Er is dan standaard na drie maanden geen partner- en wezenpensioen meer. U kunt ervoor kiezen om het partner- en wezenpensioen te laten doorlopen als u uit dienst gaat. Dit betaalt u dan uit uw pensioenpot.
partner- en wezenpensioen	Het partner- en wezenpensioen gaan meebewegen met de economie en de resultaten van de beleggingen. We nemen maatregelen voor een zo koopkrachtig en stabiel mogelijk pensioen.
We nemen je mee, gisteren, vandaag en morgen	
	[Host] Fabian, veel afspraken ook hierover. Kun je de belangrijkste verschillen nog eens op een rij zetten voor ons?
	[Fabian] Ja, zeker. Natuurlijk. In de vernieuwde regeling is er eigenlijk alleen nog partnerpensioen of pensioen voor je kinderen als je komt te overlijden terwijl je pensioen opbouwt. Voor je partner is dat 41% van je salaris en voor je kinderen 7% van je salaris of 14% als beide ouders zijn overleden.

	Dat is wel wezenlijk anders, want in de huidige regeling bouw je een pensioen op. Maar in de nieuweregeling is de hoogte van dat partner- of wezenpensioen niet meer afhankelijk van hoeveel jaren je hebt gewerkt of hoe hoog je pensioen is. Het is een percentage van je salaris.
	Wel blijft alles wat je hebt opgebouwd tot 1 januari 2027 aan partner- en wezenpensioen gewoon bestaan, ook als je uit dienst gaat of met pensioen gaat of geen pensioen meer opbouwt. Kom je te overlijden voordat je met pensioen gaat dan tellen we dat stukje, dus wat je hebt opgebouwd tot 1 januari 2027, ook op bij die 41% voor de partner of 7% voor het kind.
	[Host] En hoe zit het dan als je niet meer in dienst bent?
	[Fabian] Nou, dan heb je standaard wel nog drie maanden recht op partner- en wezenpensioen. Het houdt niet meteen op. Dat kan ook korter zijn als je ergens anders werk vindt. Als het goed is, is er via dat werk iets geregeld voor overlijden. En dan daarna, als je een nieuwe baan hebt, dan zou het kunnen doorlopen. Maar na die drie maanden is er dus geen dekking meer.
	[Host] Maar wel heb je dat pensioen, wat ik net zei, wat je opgebouwd hebt tot 1 januari 2027 dat blijf je behouden, maakt niet uit of je in dienst bent.
	[Host] Maar er zullen ook mensen zijn die zeggen: ja, maar misschien lukt het niet om op tijd een andere baan te vinden. Hoe zit dat dan?
	[Fabian] Dan behoud je dus nog wel dat recht tot 1 januari 2027. Maar u kunt er ook voor kiezen om onder voorwaarden gewoon mee te blijven doen aan de regeling. En daar zit dan ook het partner- en wezenpensioen in. Je kunt er zelfs ook nog voor kiezen om alleen het partner- en/of wezenpensioen voort te zetten.
	[Host] Oké. Goed om dat te weten.
	[Fabian] Ja, zeker.
	[Host] Hoelang ontvangen de partner en de kinderen dit pensioen nou nog?
	[Fabian] Nou, de partner ontvangt het vanaf uw overlijden gewoon de rest van zijn of haar leven en de kinderen standaard tot hun 25e. Dat is in de huidige regeling trouwens ook zo. Misschien ook nog goed om erbij te vermelden, wat ook veranderd is: in de vernieuwde regeling is er geen maximum aantal meer aan kinderen of stiefkinderen, want die krijgen ook een wezenpensioen. Dus het is onbeperkt en in de huidige regeling was dat nog gemaximeerd tot vijf.
	[Host] Ja, precies. Nou hebben we het steeds over de situatie van overlijden terwijl je pensioen opbouwt

	<p>maar er is natuurlijk ook een heel ander scenario denkbaar namelijk dat je overlijdt als je al met pensioen gegaan bent. Hoe zit het dan met de vernieuwde pensioenregeling? Wat is dan belangrijk om te weten?</p>
	<p>[Fabian] Ja, dat is heel belangrijk en dat komt ook het meeste voor dat, mensen overlijden als ze al met pensioen zijn, gelukkig. Dat kies je eigenlijk op het moment dat je met pensioen gaat, samen met je partner. Dan kies je van wat er in de pensioenpot zit, hoe je dat verdeelt aan een stuk eigen pensioen en een stuk pensioen voor je partner bij overlijden. Daar zit een maximum aan.</p>
	<p>Dat mag maximaal 70% zijn van je eigen pensioen. Maar het kan ook minder, en ook helemaal naar nul. Bijvoorbeeld als u geen partner heeft, zou dat een goede keuze kunnen zijn. En dat pensioen wat ik net zei, wat je hebt opgebouwd tot 1 januari 2027, dat blijft ook bestaan. Op het moment dat je met pensioen gaat, voegen we de waarde daarvan toe aan je pensioenpot en kies je dus ook met je partner samen de verdeling.</p>
	<p>[Host] Ja, en dan horen we vaker terugkomen: het meebewegen met de financiële markten. Geldt dat hier nou ook? Beweegt dat partner- en wezenpensioen nou ook mee met die markten?</p>
	<p>[Host] Ja, net als alle andere pensioenen. Dus zoals het pensioen wat u zelf krijgt, beweegt dat mee met de financiële markten, stellen we die ook één keer per jaar vast en blijft die de rest van het jaar hetzelfde.</p>
Hoe gaan we over?	<p>[Host] Oké, heel veel informatie. Ik kan me voorstellen dat u zegt: dat wil ik nog eens een keer allemaal nalezen. Dat kan uiteraard en straks vertellen we u waar dat allemaal staat. Maar dank voor het uitleggen hiervan, want het is een belangrijk aspect. Dan zijn we nu aangekomen bij punt vier op de agenda en dat is: hoe gaan we over?</p>
	<p>Hoe gaat dat er allemaal uitzien? 1 januari 2027, dan staat het te gebeuren. Dat hebben we al gemeld, Yolanda, maar wat gaat er dan gebeuren?</p>
Wat gebeurt er op 1 januari 2027	<p>[Yolanda] Ja, een heel belangrijk moment, want dat is de dag dat we van plan zijn over te gaan naar de vernieuwde pensioenregeling. Wat gebeurt er nou op die dag concreet? Dan gaan we berekenen hoeveel ieder pensioen waard is en hoeveel geld er over is voor de andere afspraken die gemaakt zijn.</p>
	<p>Iedereen die nog niet met pensioen is, krijgt een pensioenpot. En voor iedereen die al met pensioen</p>

	<p>is, daar stellen we de hoogte van het pensioen opnieuw vast. En op basis hiervan gaan we dan het fondsvermogen verdelen onder iedereen die pensioen opbouwt of opgebouwd heeft bij ABP. En daarbij streven we naar een dekkingsgraad van minimaal 110%.</p>
	<p>[Host] Precies, dus die dekkingsgraad is dus ontzettend belangrijk.</p>
	<p>[Yolanda] Die is echt superbelangrijk. Want hoe hoger de dekkingsgraad is op 1 januari 2027 hoe meer geld we hebben om te verdelen. En als we dus meer dan 110% dekkingsgraad hebben dan kunnen we de pensioenen en pensioenpotten van iedereen bij ABP ook verhogen.</p>
<p>Dekkingsgraad op het moment van overgang is belangrijk</p>	<p>Ook kunnen we dan een tegemoetkoming geven voor niet gegeven verhogingen in het verleden. En we kunnen ook nog compensatie geven aan mensen die pensioen opbouwen en nadeel hebben van de overgang naar de vernieuwde pensioenregeling.</p>
<p>Kijkersvraag 5 “Wat gebeurt er met de indexatie die in het verleden niet heeft plaatsgevonden. Wordt dit nog rechtgetrokken?”</p>	<p>[Host] Wat gebeurt er, wordt er gevraagd, met de indexatie die in het verleden niet heeft plaatsgevonden. Wordt dit nog rechtgetrokken?</p>
	<p>[Yolanda] Ja, dat is ook een vraag die wij heel veel krijgen. Ik vertelde in het begin al dat we in het verleden niet altijd de pensioenen hebben kunnen verhogen. Vanaf 2022 is dat gelukkig op één jaar na, toen lukte het niet volledig, maar de andere jaren gelukkig wel hebben we de pensioenen kunnen verhogen dankzij die versoepelde regels die we mochten hanteren omdat we naar het nieuwe stelsel gingen.</p>
	<p>En dat is denk ik ook wel belangrijk, want ik merk wel eens in de contacten dat niet iedereen zich dat realiseert dat betekent dat de pensioenen niet alleen verhoogd worden voor de mensen die al pensioen hebben, maar het betekent ook dat de pensioenen van de mensen die pensioen opbouwen ook op dat moment verhoogd worden. Dus we probeerden wel ieder jaar om dat wel te doen.</p>
	<p>Dat ging niet altijd vanwege die strenge regels. En de sociale partners hebben nu gezegd: we willen een tegemoetkoming afspreken als de dekkingsgraad hoger is dan 109% om tegemoet te komen in de jaren dat we die verhoging niet altijd konden geven. En die verhoging wordt hoger al naar gelang dat de dekkingsgraad stijgt.</p>
	<p>Dus dat is heel belangrijk. En een ander belangrijk ding is: hoe meer van die verhoging je niet gekregen hebt in het</p>

	<p>verleden hoe groter je daarvoor dan ook een tegemoetkoming krijgt in de toekomst waarbij wel een wettelijk maximum geldt. Dus we kunnen niet de niet gegeven vergoedingen uit het verleden volledig vergoeden.</p>
	<p>[Host] Dan is het nu tijd om in te gaan op het onderwerp compensatie. Wie krijgt compensatie en waarom? Fabian, ik wil jou graag het woord geven. Leg uit. Hoe zit dat precies?</p>
	<p>[Fabian] U krijgt de compensatie als u op 31 december 2026 bij ons, bij ABP, pensioen opbouwt en u bent 40 jaar of ouder. Dat is de groep die nadeel heeft van die overgang naar de vernieuwde regeling.</p>
	<p>[Host] En waarom hebben zij daar precies nadeel van?</p>
	<p>[Fabian] Ja, dat zit zo. Bij ABP bouwt iedereen met dezelfde euro inleg evenveel pensioen op. Het maakt niet uit hoe oud je bent. Maar we beleggen die inleg om dat meer waard te laten worden. Maar die euro inleg voor een jonger iemand heeft veel langer de tijd om meer waard te worden dan voor een ouder iemand.</p>
	<p>Dus eigenlijk aan het begin bouw je met dezelfde euro inleg te weinig pensioen op. En als je dan ouder wordt, bouw je te veel pensioen op. Dat noemen ze ook wel de doorsneesystematiek. Dat maakt niet uit als je je hele werkende leven bij hetzelfde pensioenfonds blijft. Want dan maak je dat nadeel in de jonge jaren ook weer goed als je ouder wordt. Maar Yolanda zei het net ook al terecht. We zien dat dat niet zo is.</p>
	<p>Mensen wisselen vaker van baan en dus van pensioenfonds. Of ze gaan een tijdje minder werken of niet werken of gaan voor zichzelf beginnen. Dan heb je dat nadeel in die jongere jaren, dat maak je niet goed als je dan ouder bent. Dan heb je een voordeel wat je mist naar de toekomst toe. Dat is ook echt een van de belangrijkste redenen waarom we overgaan naar nieuwe regels. Hierdoor</p>
	<p>In de vernieuwde regeling houden we veel meer rekening met je leeftijd. Dus dat gemiste voordeel in de toekomst daar geven we een vergoeding voor. De vergoeding voor de gemiste opbouw in de toekomst bij ABP.</p>
	<p>[Host] Precies.</p>
	<p>[Fabian] Dat heet de compensatie voor de afschaffing van de doorsneesystematiek.</p>
	<p>[Host] En om welke groep gaat het dan precies?</p>
Compenseren van groepen deelnemers	<p>[Fabian] Het gaat over de groep tussen de 40 en de 68 en dat loopt een beetje op van 40 zo naar 51 en dan daalt hij weer en op 68 is die minimaal omdat er natuurlijk ook praktisch geen gemiste opbouw meer is.</p>

	Er is geen opbouw meer in de toekomst, dus ook geen gemist voordeel, zo moet ik het zeggen. En op abp.nl/compensatie kun je daar meer over vinden.
	[Host] Precies, abp.nl/compensatiecheck . Daar staat meer informatie inderdaad over dit onderwerp. Hoeveel compensatie krijgen zij eigenlijk?
	[Fabian] Dat is dus heel erg afhankelijk van je leeftijd. Want wat ik al zei, die loopt op en dan weer af. En van hoeveel pensioen je opbouwt, dus van je inkomen en je deeltijdpercentage. Want de compensatie is een percentage van je pensioengrondslag.
	[Host] En hoe krijg je die compensatie dan?
	[Fabian] Die krijg je in principe gewoon in één keer toegevoegd aan je pensioenpot als we overgaan. En als je dan met pensioen gaat, dan zetten we die pensioenpot, dus ook dat stuk compensatie, om in je maandelijkse pensioen. Maar dan moeten we wel minimaal een dekkingsgraad hebben van 107%.
	[Host] Ja, want we hebben net gehoord hoe belangrijk die dekkingsgraad is. Stel nou, ik schets maar weer even een scenario, die dekkingsgraad is lager. Wat dan?
	[Fabian] Dan gaan we toch nog steeds compenseren want je wil toch dat gemiste voordeel vergoeden. Alleen dan gaat het niet in één keer, dan gaan we het gespreid over meerdere jaren doen en dan gaat dat via extra premie-inleg.
Compenseren van groepen deelnemers	[Host] Nou zagen we net een slide in beeld, laten we Hem er nog even bij halen, want ik heb een vraag eigenlijk over de tweede bullet op de dia. Daar staat: er zijn daarnaast afspraken gemaakt voor deelnemers van 35 tot 44 jaar over een aanvulling op hun pensioen. Wat wordt daar nou mee bedoeld?
	[Fabian] Ja, goed punt. Er is geconstateerd dat de groep tussen 35 en 44 dat daar nog een aanvulling voor komt. En dat zit eigenlijk zo. We berekenen voor alle ABP-groepen de inleg, de premie die je betaalt, wat die oplevert aan extra pensioen.
	Dan gaat het echt over de balans tussen de premie die je betaalt en het uiteindelijke resultaat wat je krijgt. En dat noemen ze netto-profijtberendingen. En we constateerden dat binnen die groep tussen 35 en 44 dat die balans niet helemaal goed is.
	Daarom heeft het bestuur van ABP besloten om daar een aanvulling op te geven. En als die dekkingsgraad, komt hij weer, minimaal 105% is dan is daar ook ruimte voor om dat te doen en komt hij in één keer bij je pensioenpot, hetzelfde als de compensatie.

	[Host] Precies, maar ik begrijp wel dat een dekkingsgraad van 105% reëel is. Dus de kans is groot dat ze die aanvulling dus krijgen?
	[Fabian] Ja.
	[Host] Als ik nou zelf pensioen zou opbouwen bij ABP dan zou ik natuurlijk willen weten hoeveel compensatie ik kan verwachten. Hoe kom ik daar nou achter?
Voorbeeldberekening compensatie	[Fabian] Ja, we hebben daar voorbeeldberekeningen van gemaakt. Die je ook op de website vindt, die komt hier ook in beeld, als het goed is. We hebben Monique als voorbeeld en Monique is nu 65 jaar. Op het moment van overgang is zij 66. Dan gaan we eerst kijken van: wat is haar bruto inkomen?
	Pensioengevend inkomen, bruto jaarloon. Hier staat € 55.000. Ze werkt fulltime, dus dat is gewoon deeltijdfactor één. En dan gaan we bij stap twee, eerst bij stap één eerst bepalen van: over welk deel van haar inkomen betaalt zij nou premie?
	Daar trekken we de zogenaamde franchise van af. Die zie je. Die is € 19.200. Dan houd je € 35.800 over. En dan gaan we bij stap twee bepalen: de leeftijd van Monique. Nou, toevallig precies op 1 januari is zij 66 jaar.
	Dan kun je kijken ook op onze website abp.nl/compensatie . Daar staan de voorlopige compensatiepercentages behorend bij de leeftijd. Voor Monique zie je dan terug, is dat 11,22%. Dan is stap vier vrij eenvoudig. 11,22% over de grondslag € 35.800 kom je uit op € 4017.
	Dan wil je weten: wat betekent dat voor mijn pensioen dan extra per maand? Wat levert die compensatie dan aan pensioen per maand op? Als je dan gaat rekenen met de rentestand nu en het verwachte rendement, dus dat kan nog wel hoger of lager zijn, maar even een goede indicatie wel nu is dat het € 23 bruto per maand aan pensioen oplevert.
	[Host] Mocht u willen nalezen hoe we die compensatie Berekenen, hoe dat precies in z'n werk gaat en bijvoorbeeld ook voorbeeldberekeningen willen zien, dan kan dat dus op onze website. Belangrijk: abp.nl/compensatie . Toch nog even een paar scenario's tegen je aan houden over dit onderwerp. Stel nou, ik ga bijvoorbeeld minder werken of ik ga onbetaald verlof opnemen of ik ga bijvoorbeeld uit dienst. Betekent dat dan ook dat ik minder compensatie krijg?
	[Fabian] Er zijn een aantal situaties die zich kunnen voordoen in iemands loopbaan die van invloed zijn op de compensatie. Misschien kunnen we ze even

	puntsgewijs noemen.
	[Host] Je hebt ook een slide.
Loopbaansituaties en compensatie	[Fabian] Ja, daar staat heel wat op. Nou, als eerste, de compensatie wordt berekend aan de hand van het gemiddelde deeltijdpercentage in 2026. Dus als je in de loop van dit jaar meer of minder gaat werken dan verandert je deeltijdpercentage en dan heeft dat ook invloed direct op de compensatie.
	Je noemde ook al betaald of onbetaald verlof. In de regel bouw je dan gewoon hetzelfde pensioen op. Als dat zo is, dan blijft die compensatie ook gewoon hetzelfde. Je hebt ook nog de situatie dat iemand arbeidsongeschikt raakt maar voor dat deel bouw je nog deels, in de regel 50%, pensioen op. Dan heb je over dat deel in ieder geval ook die 50% compensatie.
Loopbaansituaties en compensatie	Nou, er zijn nog meer situaties. Je noemde dat ook al: uit dienst gaan. Ga je uit dienst omdat je bijvoorbeeld met pensioen gaat, dan bouw je dus geen pensioen meer op. Dan is er ook geen compensatie, maar er is ook geen gemist voordeel naar de toekomst toe, want je hebt geen opbouw meer. Dat is ook hetzelfde als je uit dienst gaat en bij een andere werkgever gaat werken. Of je gaat uit dienst omdat je een regeling vervroegde uittreding van je werkgever krijgt.
	Zodra er ontslag en geen pensioenopbouw meer is dan is er ook geen gemist voordeel in de toekomst en dan is er ook geen compensatie. Dat is wel anders als je uit dienst gaat. Bijvoorbeeld omdat je een ontslaguitkering of een werkloosheidsuitkering krijgt. Daarover bouw je namelijk nog 50% pensioen op.
	En dan heb je ook nog over die 50% compensatie. Dat is ook als je uit dienst gaat en je zet de regeling vrijwillig voort dus je blijft zelf de premie betalen dan krijg je de compensatie aan de hand van wat je aan premie betaalt.
	Maar ga je echt uit dienst en ga je naar een andere Werkgever die bij een ander pensioenfonds zit, dan is er bij ons geen compensatie, want er is geen gemist voordeel bij ons, bij ABP. Maar dan is het wel goed om te kijken van: die nieuwe regeling waar ik zit, krijg ik daar compensatie? Als zij al over zijn gegaan naar de nieuwe regels, dan ook niet.
	[Host] Is dit een onderwerp wat leeft? Krijg je hier veel vragen over?
	[Fabian] Ik krijg hier iedere dag bijna alleen maar vragen over.

Kijkersvraag 6 “Mis ik nou compensatie als ik in 2026 stop met werken of van baan/ pensioenfonds wissel?”	[Host] Dat zagen we ook aan de reacties die we binnen hebben gekregen. Dus we hebben er een paar waarvan we denken dat ze voor veel mensen relevant zijn op een rij gezet. Laat ik er even een paar aan je voorleggen. Mis ik nou compensatie als ik in 2026 stop met werken of van baan of pensioenfonds wissel?
	[Fabian] Ja, precies dat wat ik net al aangeef. Dat is ook een hele belangrijke. Dan bouw je dus bij ABP geen pensioen meer op, op 31 december 2026, dan is er ook geen compensatie bij ons. Dan is het wel belangrijk om te kijken of je dat dan bij dat andere fonds krijgt.
	[Fabian] Zij hadden dat net met die leeftijden ook. Het zit hem vooral in die groep die zo halverwege hun loopbaan zit want die hebben in de jonge jaren wel het nadeel gehad in de huidige regeling maar die hebben niet dat voordeel in de nieuwe regeling.
	[Host] Die zitten er gewoon tussenin.
	[Fabian] Ja, precies. Dus voor hen is het belangrijk dat ze die compensatie krijgen.
Kijkersvraag 7 “Hoe groot is de compensatie ongeveer voor 50- en 60-plussers en waarom daalt die met de leeftijd?”	[Host] De volgende vraag gaat over de hoogte van de compensatie. Hoe groot is de compensatie ongeveer voor 50- en 60-plussers en waarom daalt die met de leeftijd?
	[Fabian] Waarom hij daalt is omdat het gaat over opbouw naar de toekomst toe. Dus opbouw vanaf 01-01-2027. Dus hoe ouder je wordt... Hij gaat van 40 naar 51 en dan daalt hij naar 68. 68 is hij minimaal, want er is ook geen opbouw meer in het nieuwe stelsel.
Henk (50)	[Host] We hadden net het voorbeeld van Monique. Monique was 65, werd 66. We hebben nog een ander voorbeeld ook, van Henk. Henk is 50. Hij heeft hetzelfde inkomen als Monique, maar werkt vier dagen in de week. Dus hij heeft een ander deeltijdpercentage, even voor het voorbeeld. Zie je hier ook. Hij heeft een inkomen van € 55.000.
	Daar halen we weer die premiefranchise van € 19.200 vanaf. We houden rekening met de gemiddelde deeltijdfactor. Die is in dit geval 80%. Dan kom je uit op een grondslag van € 28.640. Dan ga je weer op de website kijken: welk voorlopig compensatiepercentage hoort dan bij Henk?
	Bij iemand van 50 jaar? Nou, dan kom je uit op 44,86%. Dan doe je zoveel procent van die € 12.000 sorry, van die € 28.640 en dat is € 12.848. Wil je dan weer weten wat het per maand is, dan gaan we

	<p>even rekenen met rentestand verwachte rendementen, dus dat kan nog hoger of lager worden. Maar indicatief heb je het dan over € 123 bruto per maand.</p>
	<p>[Host] Veel informatie en we kunnen het niet vaak genoeg zeggen: we hebben daar dus een website voor. Wat is het adres ook alweer?</p>
	<p>[Fabian] Abp.nl/compensatie.</p>
	<p>[Host] Precies, ga daar als u het wilt nalezen de voorbeeldberekeningen wilt zien en het stappenplan, want dat staat daar ook. Ik stel voor dat we dit onderwerp voor nu even laten rusten en dat we naar het omzetten van alle pensioenen naar de vernieuwde pensioenregeling gaan. Yolanda, hoe gaat dat omzetten precies in zijn werk?</p>
Voorbeeldverdeling bij dekkingsgraad 110%	<p>[Yolanda] Daar hebben we een dia van. En op de dia zie je dat al het geld nu in één groot gezamenlijk vermogen zit, inclusief alle buffers. En op 1 januari 2027 gaat iedereen dus over naar die nieuwe regeling.</p>
	<p>Ook de ingegane pensioenen. Dat noemen we ook wel, die term hebben mensen misschien wel eens gehoord in de media, invaren. Dan verdelen we op dat moment dus het gezamenlijke vermogen, inclusief de buffers.</p>
	<p>[Host] En dat invaren vindt dus plaats op 1 januari 2027?</p>
	<p>[Yolanda] Ja, dat is nu de planning.</p>
	<p>[Host] Hoe wordt dat geld dan verdeeld? En vooral ook: wie bepaalt dat dan?</p>
	<p>[Yolanda] Er liggen nu al afspraken van hoe we dat gaan doen. In het begin hebben we het gehad over sociale partners: werkgevers-, werknemersorganisaties en de rol die wij als bestuur daarin in hebben. En het komt er eigenlijk op neer dat hoe hoger de dekkingsgraad is, hoe meer we ook kunnen gebruiken voor de doelen die je op de dia ziet staan.</p>
	<p>In hoofdlijnen komt het eigenlijk op het volgende neer. Ik loop even de onderdelen echt in hoofdlijnen door. Het grootste deel van de pensioenen, het grootste deel van het vermogen, gaat naar de pensioenen voor iedereen die bij ons pensioen opbouwt opgebouwd heeft of pensioen al heeft.</p>
	<p>Dat betekent dat als je nog niet met pensioen bent dan krijg je dat in een pensioenpot. Als je al wel met pensioen bent, dan zie je dat in je pensioen terugkomen. Een deel gaat naar de algemene reserve. Die is verplicht, die moet het fonds hanteren. Een deel gaat naar de gezamenlijke buffer. Dat is dus die solidariteitsreserve waar we het over gehad hebben.</p>

	Die gebruiken we dus om eventuele tegenvallers op te vangen en een deel gebruiken we om de groep tussen 35 en 68, waar Fabian net al uitgebreid over gesproken heeft, om die te compenseren omdat zij voordelen missen als gevolg van de omzetting naar de nieuwe regeling.
	[Host] Ja, heel veel informatie, maar wat heel veel mensen natuurlijk toch willen weten: hoeveel gaat er dan naar die pensioenen en die pensioenpotten toe?
Voorbeeldverdeling bij dekkingsgraad 110%	[Yolanda] Wat daarbij belangrijk is, 100% gaat gewoon naar die... Dus als de dekkingsgraad bij wijze van spreken 110% is, gaat altijd 100% naar die pensioenpotten en de pensioenen van de mensen die al met pensioen zijn. Dat blijft gewoon.
	En het meerdere, dat gaat naar die doelen die we net besproken hebben. Dus als het bijvoorbeeld 112% is, gaat nog steeds 100% naar de pensioenen en pensioenpotten. Alleen hebben we dan wat meer over om ook nog een verhoging aan iedereen toe te kennen.
	[Host] Oké, maar stel nou dat die dekkingsgraad veel hoger uitpakt of veel lager? Dat zou ook kunnen. Wat gebeurt er dan?
	[Yolanda] We hebben in ieder geval de afspraak: als de dekkingsgraad 107 is of lager dan gaan we met de sociale partners weer opnieuw om tafel om te kijken: gaan we nieuwe afspraken maken of niet? Maar het kan natuurlijk ook zijn dat de dekkingsgraad hoger is dan 125%. En dat is ook een aanleiding om weer opnieuw om tafel te gaan met de sociale partners wat dat betekent in die situatie.
	[Host] Ik ben eigenlijk wel benieuwd, want we hebben het heel veel over die dekkingsgraad. Wat is de dekkingsgraad eigenlijk nu op dit moment? Want in deze voorbeelden zijn het allemaal verwachtingen wat wel of niet zou kunnen, maar wat is de realiteit vandaag de dag?
	[Host] Ja, dat snap ik. Nou, hij was eind januari 123% maar het blijft natuurlijk afwachten hoe hij zich verder ontwikkelt dit jaar. Uiteindelijk is bepalend wat de dekkingsgraad op 31 december van dit jaar is op het moment dat we overgaan.
Voorbeeldverdeling bij dekkingsgraad 120%	Maar misschien is het goed om ook even een beeld te geven. Stel de dekkingsgraad is 120%. Wat betekent dat dan? Daar hebben we ook een dia van en die laten we volgens mij nu ook zien. Dan is de dekkingsgraad eigenlijk 10% hoger dan die 110% waar ik eerder over sprak. En dan zie je dat die 10% extra eigenlijk als volgt wordt verdeeld.

	<p>Dan zie je dat de gezamenlijke buffer meer wordt gevuld, tot 9%. Ook is er meer geld voor extra verhoging van de pensioenen voor iedereen, dat is tot 3,5%. En er gaat ook meer geld naar de tegemoetkoming van niet gegeven verhogingen, 3%. Dit om een beetje een beeld te geven wat dit zou betekenen.</p>
Hoe nemen we u mee?	<p>[Host] Helder, dan zijn wij toegekomen aan alweer het laatste onderdeel van dit webinar.</p> <p>En dat is: hoe gaan we u meenemen in alles wat nu op ons afkomt? Wat is daarover afgesproken? Wat gaat ABP doen? En wat kunnen onze kijkers ook verwachten in aanloop naar die vernieuwde regeling?</p>
Voorlopige tijdlijn	<p>[Yolanda] Dat is heel belangrijk, want we hebben het veel over inhoud gehad. Maar het is natuurlijk ook belangrijk hoe we iedereen van goede informatie voorzien. Dat mensen ook weten waar ze aan toe zijn.</p> <p>In het filmpje is al aangegeven dat we stap voor stap iedereen gaan meenemen in die vernieuwde pensioenregeling. Dat doen we eerst met algemene informatie en daarna wordt de informatie steeds specifieker.</p>
	<p>Zoals nu hebben we laten zien hoe de vernieuwde pensioenregeling eruit gaat zien. Wat blijft hetzelfde? Wat verandert er? En dat doen we bijvoorbeeld in een webinar, maar we gaan ook binnenkort het land in en daar hebben we deelnemersbijeenkomsten georganiseerd. Daar is gelukkig massaal ook al op ingetekend. Daar zijn we heel erg blij mee.</p>
	<p>En al naargelang we dichterbij 1 januari 2027 komen, wordt die informatie ook steeds meer toegespitst op wat het betekent voor jou als deelnemer. Daar heeft Fabian net ook al wat over verteld: in de tweede helft van dit jaar krijgt iedereen een voorlopig overzicht. Wel belangrijk dat dat echt aannames zijn. Dat is nog niet de definitieve werkelijkheid. Het is echt wel heel belangrijk dat iedereen zich dat realiseert.</p>
	<p>Maar je krijgt in ieder geval op basis van een situatie, en er staat ook bij wat die situatie is, een soort van inschatting wat dat dan zou betekenen. En uiteindelijk, als we eenmaal overgegaan zijn dan krijgt iedereen in 2027 uiteindelijk het definitieve overzicht wat het allemaal voor iedereen betekent.</p>
	<p>[Host] Dank je wel. We zijn met die laatste woorden van jou aan het einde gekomen van dit webinar. Maar we gaan wel de samenvatting nog even met u delen</p>

Samenvatting	want ik kan me voorstellen dat er aspecten zijn waarvan u zegt: hé, dat vind ik belangrijk voor mezelf. Dit is een samenvatting waarvan wij zeggen: dat zou mooi zijn als u dat meeneemt naar huis.
	Als eerst, om te behouden wat we hebben, moeten we het pensioenstelsel en ook onze pensioenregeling veranderen. Ik hoop we dat duidelijk aan u hebben uitgelegd, waarom dat van belang is. Dan op de tweede plek: er wordt een zorgvuldig proces doorlopen met deskundige partijen die ook u vertegenwoordigen. Op de derde plaats hebben we ook besproken: veel blijft hetzelfde en een aantal punten verandert.
	Zo beweegt uw pensioenpot mee en ook meer mee met de resultaten van de financiële markten. En als laatste: als u al met pensioen bent, zijn er maatregelen voor een balans tussen een koopkrachtig en een stabiel pensioen. Dat zijn een aantal punten waarvan wij zeggen: mooi als u dat goed onthoudt na dit webinar. Maar ik kan me voorstellen dat u zegt: ik heb nog veel meer vragen en die zijn misschien nu niet in de volle volledigheid beantwoord. Fabian, waar kunnen mensen dan terecht?
	[Fabian] Er staat een schat aan informatie op onze website dus daar kunt u heel veel teruglezen. Daar kunt u ook de filmpjes van vandaag terugzien. En nog meer filmpjes. Daar staat ook antwoord op de veelgestelde vragen. En dit webinar, dat zei jij in het begin ook, Tom kun je daar terugkijken uiterlijk 27 maart. Er komt nog een mail van met een terugkijlink. Daar zullen we ook een selectie doen van de vragen die tijdens het webinar zijn gesteld, met de antwoorden. Als ik dan nog even door mag gaan?
	[Host] Ja, graag!
	[Fabian] Wat ook heel belangrijk is, is dat je je abonneert op de digitale nieuwsbrief. Doe dat echt, want dan kunnen we echt snel en goed informeren over het pensioen.
	Dat is wel belangrijk en natuurlijk kunnen mensen ook bellen met ons als ze vragen hebben. De medewerkers helpen hen graag.
	[Host] Ik wil jullie in ieder geval heel hartelijk bedanken voor het beantwoorden van alle vragen en het duidelijk uitleggen van wat er in de vernieuwde regeling allemaal gaat gebeuren. Yolanda en Fabian, dank je wel voor jullie komst.
	[Fabian] Graag gedaan.
	[Yolanda] Graag gedaan.
	[Host] U bedankt voor het kijken naar dit webinar

	<p>en ook voor het stellen van alle goede vragen die zijn binnengekomen. Laat dus vooral van u horen als er nog zaken zijn die niet duidelijk zijn. Ik dank u heel hartelijk voor het kijken 5en ik wens u een hele prettige avond.</p>
<p>De leader van het ABP webinar verschijnt in beeld. De tekst in witte letters luidt: ABP de vernieuwde pensioenregeling. Het beeld wordt zwart</p>	